

[Aksel Larsen.]

der er i gang. Arbejdet herfor — alle skønne taler og deklamationer til trods — er gået for langsomt, og Danmark bærer sin del af skylden herfor. Men det går; der er udvikling.

Hvordan skal det så gå, hvis de nordiske lande skilles i spørgsmålet om tilslutning eller ikke-tilslutning til markedsområderne? Nordisk Råds 15. session i Helsingfors i april i år vedtog i markedsspørgsmålet en rekommandation til regeringerne, som jeg gerne vil have formandens tilladelse til at citere. Den lyder sådan:

„Nordisk Råd rekommanderer regeringerne:

- a) at fortsat støtte op om bestræbelserne for at nå frem til en bred europæisk markedsløsning og at samarbejde nærest muligt under forberedelserne til og under eventuelle forhandlinger herom,
- b) at lægge særlig vægt, uanset de enkelte nordiske landes tilknytningsform, på at bevare det fri nordiske marked, som er opnået gennem EFTA, og at bevare mulighederne for fortsat at udvikle det nordiske samarbejde inden for markedskonstellationerne,
- c) at holde Nordisk Råd eller dets organer løbende informeret om udviklingen i markedsituationen.“

Ja, dette var rekommandationen. Det forekommer mig, at målsætningen under punkt a) kan alle være enige i; en bredere europæisk markedsløsning bør tilstræbes; men den bør tilstræbes i fællesskab af de nordiske lande, og deres bestræbelser bør være samordnet så absolut, som dette overhovedet er tænkeligt.

Her må det erindres, at ikke alene vil Nordens og de enkelte nordiske landes livsinteresser kunne varetages bedst under et sådant samarbejde, en sådan fælles optræden, men det nordiske område er så betydningsfuldt, så økonomisk og handelspolitisk stærkt, at et forenet Norden kan øve meget betydelig indflydelse på udform-

ningen, opbygningen og praktiseringen af et sådant bredere markedsområde.

Må jeg for øvrigt sige i anledning af de forsøg, der er gjort på at male en vis person på væggen og fortælle, at hvis vi ikke kommer ind i fællesmarkedet, så er Norden ruineret, at Norden er ikke slet så ringe og så svagt, som de herrer Per Federspiel og Poul Møller vil gøre Norden til. Hvor store muligheder vi har, er vist ved det foreløbige resultat af Kennedyrunden. Her besluttede de nordiske lande at optræde og forhandle i absolut fællesskab efter en forud nøje aftalt plan. Resultatet blev, at de store magter måtte tage et hensyn til Norden, som de ikke havde taget, hvis de nordiske lande havde forhandlet hver for sig.

Erfaringerne fra Kennedyrunden burde tilsige, at ved forhandlinger om et bredere markedsområde end både EFTA og fællesmarkedet kan de nordiske lande også vente at få betydelig indflydelse og opnå meget gunstige resultater, hvis de forener sig forud for forhandlingerne og optræder under løftet om „én for alle og alle for én“. Men det er jo åbenbart ikke dette, der er i gang. Den danske regering har meget travlt og vil umiddelbart i kølvandet af England indgive sin ansøgning, så snart denne debat er forbi. Norge overvejer endnu, men vil efter alt at dømme melde sig senere med en ansøgning om fuldt medlemskab. Sverige overvejer, ikke fuldt medlemskab, men en eller anden form for tilknytning, det være sig associering eller handelsaftale eller noget helt fjerde.

Om Finland foreligger ingen oplysninger, men det er klart for alle, at Finland hverken tænker på medlemskab eller på nogen løsere tilknytning til fællesmarkedet. Alene forskellen i tid og tempo, men også forskellen i målsætning gør, at der åbenbart ikke vil blive forhandlet forenet, men splittet og enkeltvis, hvorved vigtige muligheder kan forspildes.

Ja, som man har forstået, er min begejstring ved tanken om dansk medlemskab af fællesmarkedet meget begrænset. Det